

NORGES HØYESTERETT

D O M

avsagt 18. oktober 2019 av Høyesterett i avdeling med

dommer Magnus Matningsdal
dommer Wilhelm Matheson
dommer Ragnhild Noer
dommer Wenche Elizabeth Arntzen
dommer Kine Steinsvik

HR-2019-1929-A, (sak nr. 19-029021SIV-HRET)
Anke over Gulating lagmannsretts dom 2. januar 2019

Propiedades Rott SL

(advokat Leif Inge Håland – til prøve)

mot

Trond Lie Nilsen

(advokat Finn Eide)

S T E M M E G I V N I N G

- (1) Dommer **Arntzen**: Saken gjelder lovvalg i en tvist om det økonomiske oppgjøret etter at en avtale om kjøp av en leilighet i Spania ble kansellert.
- (2) Trond Lie Nilsen inngikk våren 2014 avtale med Propiedades Rott SL (heretter kalt Propiedades) om kjøp av en leilighet i et planlagt leilighetsprosjekt i Villajoyosa i Spania. Propiedades er et spanskregistrert selskap som driver med eiendomsutvikling rettet mot blant annet det norske markedet. Aksjene i selskapet eies med 90 prosent av Valor AS, som igjen eies av nordmannen Terje Rott og hans familie, som er bosatt i Norge. Nilsen er norsk statsborger bosatt i Norge. Han kjøpte leiligheten til privat bruk.
- (3) Partene signerte 7. mars 2014 en «bindende kjøpsbekreftelse». Kjøpsbekreftelsen var skrevet på norsk og ble signert i Norge. Kjøpesummen var på 660 000 euro med tillegg av 10 prosent spansk merverdiavgift (iva). Ved signering overførte Nilsen et «depositum» på 11 000 euro til selgers spanske bankkonto.
- (4) Avtalen ble revidert to ganger i 2015, senest ved «bindende kjøpsbekreftelse» signert 25. september 2015 i Spania. Selgers frist for å ha leiligheten klar til overtakelse ble satt til 1. juni 2016. Før overtakelse skulle endelig kjøpekontrakt inngås foran notarius publicus i Villajoyosa. Under overskriften «*Betalingsbetingelser*» forpliktet Nilsen seg til å innbetale den resterende delen av kjøpesummen i ulike rater frem til levering av leiligheten. I tråd med avtalen overførte Nilsen samme dag 250 000 euro til en konto i den spanske banken Bankinter. Kontoen var opprettet i hans navn og ble sperret «som garanti» inntil leiligheten var levert. Rentene på kontoen skulle tilfalle Nilsen. Ved overføringen av garantibeløpet underskrev han samtidig et notorialdokument for «stiftelse av håndpant» utformet på spansk.
- (5) Høsten 2015 utviklet Nilsens økonomi seg negativt, og han ønsket å trekke seg fra avtalen om kjøp av leiligheten. Den 8. desember 2015 inngikk partene en avtale om «Terminering av kjøpsavtale» (heretter kalt termineringsavtalen) som slo fast at Nilsen skulle erstatte Propiedades kostnader og eventuelle tap i forbindelse med videresalg av leiligheten.
- (6) Propiedades fremsatte i februar 2017 krav om erstatning på drøye halvannen million kroner. I tapsoppstillingen er godt over halvparten av beløpet knyttet til kostnader pådratt det norske morselskapet Valor AS og Terje Rott. Etter det opplyste gjelder kravet i det vesentlige kostnader i tilknytning til finansieringsordningen for selskapets byggelån.
- (7) Partene ble ikke enige om erstatningsoppgjøret, og Nilsen tok i mars 2017 ut stevning ved Stavanger tingrett med krav om frigjøring av garantibeløpet etter fradrag for erstatning fastsatt etter rettens skjønn. Propiedades la i tilsvaret ned prinsipal påstand om avvisning av saken under henvisning til at den skulle vært fremmet for en spansk domstol. Subsidiært la selskapet ned påstand om frifinnelse.
- (8) I kjennelse 29. juni 2017 kom Stavanger tingrett til at saken skulle fremmes. Tingretten fant at Nilsen måtte anses som forbruker. Det følger da av Luganokonvensjonen artikkel 15 nummer 1, bokstav c, jf. artikkel 16 nummer 1 at søksmål kan reises ved forbrukers vernetting, dvs. Stavanger tingrett.

- (9) Kjennelsen ble ikke anket, men Propiedades gjorde i prosesskriv 12. desember 2017 gjeldende at tvisten om erstatningsoppgjøret skulle avgjøres etter spansk rett. Nilsen motsatte seg dette. Stavanger tingrett besluttet å avgjøre spørsmålet om lovvalg sammen med de andre tvistepunktene i saken. Som det fremgår av tingrettens dom 28. februar 2018, ble tvisten behandlet etter norsk rett, og Propiedades ble dømt til å frigjøre garantibeløpet med tillegg av renter etter fradrag av en erstatning på 26 050 euro.
- (10) Propiedades anket dommen til Gulating lagmannsrett. Det ble blant annet gjort gjeldende at saken skulle vært behandlet etter spansk rett. Under saksforberedelsen avgjorde lagmannsretten lovvalgsspørsmålet særskilt, jf. tvisteloven § 16-1 andre ledd tredje punktum bokstav b, og avsa 2. januar 2019 dom – uriktig betegnet «orskurd» – med slik slutning:
- «Tvisten i sak 18-072859ASD-GULA/AVD2 skal avgjerast etter norsk rett.**
- Propiedades Rott SL betalar i sakskostnadar for lagmannsretten med 5 000 – femtusen – kroner (inkl mva) til Trond Lie Nilsen innan 2 – to – veker rekna frå kunngjering av orskurd.»**
- (11) Lagmannsretten var altså enig med tingretten, og la til grunn at termineringsavtalen av 8. desember 2015 «står på egne bein». Det var da ikke grunnlag for å anvende Roma I-forordningen artikkel 4 nummer 1 bokstav c som sier at avtaler vedrørende en tinglig rettighet over fast eiendom skal behandles etter loven i landet der eiendommen ligger.
- (12) Propiedades har anket lagmannsrettens avgjørelse til Høyesterett. Anken gjelder lagmannsrettens rettsanvendelse.
- (13) Det følger av tvisteloven § 19-1 første ledd bokstav b at avgjørelser etter § 16-1 andre ledd tredje punktum bokstav b treffes ved dom. Anken skal da behandles etter reglene om anke over dom, jf. § 19-1 fjerde ledd andre punktum.
- (14) Ankende part – *Propiedades Rott SL* – har i korte trekk gjort gjeldende:
- (15) Roma I-forordningens lovvalsregler må anses som faste regler etter norsk internasjonal privatrett. Kjøpsavtalen gjelder tinglige rettigheter over fast eiendom, og er etter artikkel 4 nummer 1 bokstav c underlagt loven i det landet der eiendommen ligger. Bestemmelsen om forbrukerverneting kommer da ikke til anvendelse, jf. unntaksbestemmelsen for slike avtaler i artikkel 6 nummer 4 bokstav c. Heller ikke andre unntaksregler i forordningen gjør at norsk rett kommer til anvendelse på kjøpsavtalen.
- (16) Det er ikke grunnlag for å vurdere termineringsavtalen løstrevet fra kontraktsforholdet som sådant, jf. artikkel 12 om at alle obligasjonsrettslige virkninger av en avtale reguleres av samme lands rett.
- (17) Selv om lovvalget vurderes etter Irma Mignon-formelen, må tvisten etter en totalbedømmelse anses å ha nærmest tilknytning til Spania all den stund realdebitor er hjemmehørende der. Dette gjelder uavhengig av om avtaleforholdet vurderes under ett.

(18) Propiedades Rott SL har nedlagt slik påstand:

- «1. **Twisten i sak 18-072859ASD-GULA/AVD2 skal avgjøres etter spansk rett.**
- 2. **Propiedades Rott SL tilkjennes sakskostnader for tingretten, lagmannsretten og Høyesterett.»**

(19) Ankemotparten – *Trond Lie Nilsen* – har i korte trekk gjort gjeldende:

(20) Etter norsk internasjonal privatrett skal lovvalget baseres på Irma Mignon-formelen med mindre det finnes andre fastere lovvalgsregler. Roma I- forordningen er ikke en del av norsk rett, og disse lovvalgsreglene inngår bare som momenter i totalvurderingen av hvilket land tvisten har sin sterkeste tilknytning til. Saken gjelder ikke en avtale vedrørende tinglige rettigheter over fast eiendom, men det økonomiske etteroppgjøret fastsatt i termineringsavtalen. Roma I-forordningen artikkel 4 nummer 1 bokstav c gir derfor ingen veiledning for lovvalgsspørsmålet og innebærer heller ikke noe unntak fra forbrukerregelen i artikkel 6. Tvisten har nærmest tilknytning til Norge. Propiedades er norskeid med 90 prosent, og termineringsavtalen er satt opp av norsk advokat og inngått på norsk i Norge.

(21) Trond Lie Nilsen har nedlagt slik påstand:

- «1. **Anken forkastes.**
- 2. **Trond Lie Nilsen tilkjennes fulle saksomkostninger for Høyesterett.»**

(22) *Mitt syn på saken*

(23) Det er rettskraftig avgjort at saken skal behandles av norske domstoler, jf. forbrukerregelen i Luganokonvensjonen artikkel 15 nummer 1 bokstav c, jf. artikkel 16 nummer 1. Spørsmålet om lovvalget – altså hvilket lands rett domstolen skal dømme etter – skal da behandles etter norske lovvalgsregler.

(24) Det tradisjonelle utgangspunktet for lovvalget er fastslått i den såkalte Irma Mignon-dommen inntatt i Rt-1923-II-58, der det på side 60 heter:

«Ved avgjørelsen av, hvilken stats regler der skal anvendes er man da, ... i det vesentlige henvist til at bygge paa almindelige retsgrundsætninger og arten av det forhold det her gjælder. ... For mit vedkommende synes jeg imidlertid det er naturligt at ta utgangspunkt i den betragtning, at et forhold fortrinsvis bør bedømmes efter loven i det land, hvortil det har sin sterkeste tilknytning, eller hvor det nærmest hører hjemme.»

(25) Tilknytningsspørsmålet er altså vurdert ut fra nærheten til «det forhold» saken gjelder.

(26) Denne skjønnsmessige lovvalgsregelen er fastholdt i senere rettspraksis, selv om utviklingen har gått i retning av å søke lovvalget løst etter fastere regler. I HR-2016-1251-A avsnitt 27 er dette formulert slik:

«Utgangspunktet for lovvalget er – der det ikke finnes lov, sedvane eller andre fastere regler som regulerer spørsmålet – å finne frem til den stat som saken etter en totalbedømmelse har sin sterkeste eller nærmeste tilknytning til (Irma Mignon-formelen). Hvis lovvalgsspørsmålet ikke er løst i norsk rett, kan det også være grunn til å legge vekt på EUs lovvalgsregler nedfelt i Romaforordningene. Jeg viser til Rt-2009-1537 avsnitt 32 og 34 og Rt-2011-531 avsnitt 29 og 46 om Irma Mignon-formelen og anvendelsen av

Romaforordningene i norsk rett. Spørsmålet er om det finnes en lovfestet lovvalgsregel som kommer til anvendelse på saksforholdet i vår sak.»

- (27) Saksforholdet i vår sak gjelder erstatningsoppgjøret etter termineringsavtalen. Det finnes ingen lov som regulerer lovvalget. EUs regler om lovvalg for forpliktelser som springer ut av kontrakt nedfelt i Roma I-forordningen av 17. juni 2008, står da sentralt. Forordningen er ikke en del av norsk rett og er følgelig ikke uten videre avgjørende.
- (28) Et hovedspørsmål i saken er om hele avtaleforholdet – det vil si kjøpsavtalen og termineringsavtalen – skal bedømmes samlet.
- (29) Det overordnede utgangspunktet må være at lovvalget bør styres av det saksforholdet tvisten gjelder. Dette tilsier at termineringsavtalen bedømmes separat. Spørsmålet er imidlertid om lovvalgsreglene i Roma I-forordningen tilsier en annen løsning.
- (30) For den videre drøftelse finner jeg det hensiktsmessig å gjengi den relevante delen av termineringsavtalen:

«Partene er enige om at kjøpsavtalen termineres med virkning fra dato for undertegning av denne avtalen. Trond Lie Nilsen aksepterer at Propiedades Rott SL har krav på å få erstattet samtlige kostnader som termineringen medfører. Dette innebærer bl.a. flg. kostnader:

- **Kostnader med markedsføring, reiser til Spania m.v.**
- **Kostnader ved bruk av notarius i Spania.**
- **Kostnader ved advokat i Norge og Spania.**
- **Kostnader som Terje Rott har blitt påført for å kunne ivareta Propiedades Rott SLs forpliktelser overfor finansierende bank i Spania, estimert til EUR 35 000 Euro.**
- **Tap som eventuelt oppstår ved resalg av leiligheten. Trond Lie Nilsen godtar at leiligheten legges ut for salg på det åpne marked. I den forbindelse må det påregnes at leiligheten må selges med en rabatt. Trond Lie Nilsen aksepterer at den rabatt som gis er en del av kostnadene som Propiedades Rott SL blir påført som følge av at avtalen termineres.**

Ovenstående oppstilling er IKKE fullstendig med hensyn til kostnadsbildet og det er i dag ikke mulig å angi noe eksakt beløp.

Det estimeres at Trond Lie Nilsen kan få utbetalt 100 000 Euro når tinglysning i Spania er ferdig sommeren - høsten 2016.»

- (31) Avtalen er gjensidig bebyrdende der Propiedades aksepterer at det settes strek over kjøpsavtalen mot at Nilsen betaler erstatning. Avtalen om kjøp av fast eiendom er med andre ord falt bort og erstattet av en ny avtale som regulerer det økonomiske etteroppgjøret. Avtalen inneholder også bestemmelser om oppgjørsmåten som går ut på at erstatningsbeløpet kan motregnes i «delbetalingen» på Nilsens sperrede konto, og at det resterende beløpet deretter frigjøres.
- (32) Propiedades gjør gjeldende at en separat bedømmelse av termineringsavtalen er i strid med Roma I-forordningen artikkel 12 om lovvalgets rekkevidde. Jeg er ikke enig i dette.
- (33) Artikkel 12 har følgende ordlyd i dansk versjon:

«Rækkevidden af den lov, der skal anvendes

1. Den lov, som i henhold til denne forordning skal anvendes på en aftale, finder navnlig anvendelse på spørgsmål om:
 - a) fortolkning
 - b) opfyldelse
 - c) virkningerne af hel eller delvis misligholdelse af aftalen, herunder erstatningsudmåling i det omfang, dette reguleres af retsregler, dog kun inden for grænserne af de beføjelser, som domstolen er tillagt ved de retsplejeregler, den er underlagt
 - d) de forskellige måder, hvorpå forpligtelser kan ophøre, samt forældelse og anden rettighedsfortabelse som følge af fristoverskridelse
 - e) virkningerne af en aftales ugyldighed.
2. For så vidt angår opfyldelsesmåderne og de foranstaltninger, kreditor kan træffe i tilfælde af mangelfuld opfyldelse, skal der tages hensyn til loven på det sted, hvor opfyldelsen sker.»

- (34) Bestemmelsens nummer 1 innebærer i korthet at samme lovvalg skal følge en avtale «fra vugge til grav». Nummer 2 gjelder oppfyllelsesmåten, der det skal tas hensyn til oppfyllelseslandets rett.
- (35) Det er ikke tvilsomt at termineringsavtalen er en egen avtale i denne bestemmelsens forstand. Det at avtalen er foranlediget av en tidligere kjøpsavtale, rokker ikke ved dette. Tvisten gjelder det avtalte erstatningsoppgjøret, som skal bedømmes samlet etter artikkel 12 nummer 1. Tvisten gjelder ikke oppfyllelsesmåten etter nummer 2, og det har da mindre betydning at den fastsatte erstatningen skal motregnes i et beløp på en spansk bankkonto.
- (36) Propiedades gjør videre gjeldende at erstatningsklausulen i termineringsavtalen *kunne* vært inntatt i kjøpsavtalen, og at avtalene også av den grunn må sees under ett. Jeg er heller ikke enig i dette.
- (37) Roma I-forordningens fortale punkt 21 inneholder følgende retningslinje for hvilket land en avtale skal anses å ha sin «nærmeste tilknytning» til:

«Hvis der ikke er foretaget et lovvalg, og den lov, der skal finde anvendelse ikke kan bestemmes, enten ved at kategorisere aftalen som tilhørende en af de særlige typer, eller som loven i det land, hvor den part, der skal præstere aftalens karakteristiske ydelse, har sit sædvanlige opholdssted, bør aftalen være underlagt loven i det land, hvortil den har sin nærmeste tilknytning. For at bestemme dette land bør der bl.a. tages hensyn til, om den pågældende aftale er nært beslægtet med en anden aftale eller andre aftaler.»

- (38) Det forutsettes i siste setning at det kan inngås *separate* nært beslektede avtaler uten at disse bedømmes samlet.
- (39) Magnus & Mankowski, European Commentaries on Private International Law, Rome I Regulation, 2017, side 279, uttaler dette om slike avtaler:

«It is not infrequent that two or more separate contracts are closely connected – for instance a main contract and an accompanying guaranty or insurance, a distribution contract and the single deliveries under it etc. In principle, the law for each of these contracts has to be determined separately. Yet, the main contract can ‘infect’ the connected other contract so that the law of the main contract applies to the other contract as well.»

- (40) Utgangspunktet er altså at selv nært beslektede avtaler skal vurderes separat, med mindre det er grunnlag for å la hovedavtalen overstyre den beslektede avtalen.
- (41) Etter mitt syn er det ikke grunnlag for å la den tidligere kjøpsavtalen være styrende for lovvalget i tvisten om erstatningsoppgjøret. Kjøpsavtalen og termineringsavtalen har en historisk sammenheng, men i juridisk forstand står termineringsavtalen «på egne ben», slik lagmannsretten formulerer det.
- (42) Min konklusjon så langt er at Roma I-forordningen ikke inneholder regler som tilsier at lovvalgsspørsmålet skal løses på grunnlag av en samlet vurdering av kjøpsavtalen og termineringsavtalen. Det er da ikke nødvendig for meg å gå inn på lovvalget hva gjelder selve kjøpsavtalen.
- (43) Av sentral betydning for lovvalgsspørsmålet er derimot Roma I-forordningen artikkel 6 om forbrukeravtaler. Hovedregelen etter bestemmelsens nummer 1 er at loven i forbrukerens bostedsland skal anvendes. Bestemmelsen lyder slik:
- «1. Med forbehold af artikel 5 og 7 er en aftale, som en fysisk person med henblik på brug, der må anses for at ligge uden for vedkommendes erhvervmæssige virksomhed ('forbrugeren'), indgår med en anden person, der handler som led i sin erhvervmæssige virksomhed ('den erhvervsdrivende'), underlagt loven i det land, hvor forbrugeren har sit sædvanlige opholdssted, forudsat at den erhvervsdrivende:**
- a) **udøver sin erhvervmæssige virksomhed i det land, hvor forbrugeren har sit sædvanlige opholdssted, eller**
- b) **på en hvilken som helst måde retter sådan virksomhed mod dette land eller mod flere lande, inklusive dette land**
- og aftalen er omfattet af sådan virksomhed.»**
- (44) Formuleringen «med henblik på brug» tilsvarende formuleringen «for a purpose» i den engelske versjonen. Avtalen må altså ha et formål utenfor personens ervervmessige virksomhet for å falle inn under forbrukerregelen. Til forskjell fra artikkel 5 i den tidligere forbrukerregelen i Romakonvensjonen av 1980, som er forgjengeren til Roma I-forordningen, er det altså ikke et vilkår at avtalen må gjelde kjøp av varer eller tjenester. På dette punkt har lovvalsregelen i artikkel 6 samme anvendelsesområde som vernetingsregelen i Luganokonvensjonen artikkel 15 nummer 1 bokstav c og Brussel I-forordningen (nr. 44/2001) artikkel 15, som senere er avløst av forordning 1215/2012 artikkel 17.
- (45) Termineringsavtalen er inngått for formål utenfor Nilsens næringsvirksomhet. Det er da ikke tvilsomt at den oppfyller vilkårene for å anses som en forbrukeravtale, jf. også artikkel 6 nummer 1 bokstav b om at den ervervsdrivendes virksomhet er rettet mot forbrukerens hjemland. Jeg kan ikke se at noen av unntaksreglene i bestemmelsens nummer 4 kommer til anvendelse. Nilsen er bosatt i Norge, og Roma I-forordningen gir følgelig anvisning på at tvisten skal behandles etter norsk rett.
- (46) Hensynet til internasjonal rettsenhet taler med styrke for å følge den EU-rettslige lovvalsregelen. Dette må særlig gjelde i et tilfelle som det foreliggende, der anvendelsen av forbrukerregelen i artikkel 6 ikke fremstår som spesielt tvilsomt. At lovvalget følger

vernetinget innebærer også prosessøkonomiske fordeler. I forbrukerforhold gjør de samme hensyn seg langt på vei gjeldende i begge sammenhenger. Vernetingsregelen gjør en domstolsbehandling lettere tilgjengelig, mens lovvalsregelen både på kontrakts- og på domstolsstadiet gjør bakgrunnsretten lettere tilgjengelig.

- (47) Tvisten har dessuten nær tilknytning til Norge. Selskapet retter sin næringsvirksomhet mot det norske markedet, blant annet gjennom en norsk hjemmeside. Eierinteressene i Propiedades er i det alt vesentlige norske, og også Nilsen er hjemmehørende her. Termineringsavtalen ble satt opp av selgers norske advokat, og over halvparten av kravet det tvistes om, gjelder kostnader pådratt av de norske eierne.
- (48) Min konklusjon er etter dette at saken skal avgjøres etter norsk rett. Anken må da forkastes.
- (49) Ankemotparten har lagt ned påstand om sakskostnader for Høyesterett. Kravets størrelse har jeg ingen innvendinger til.
- (50) Saken gjelder imidlertid anke over særskilt pådømmelse av lovvalgsspørsmålet etter tvisteloven § 16-1 andre ledd bokstav b. Når en deldom ankes og utfallet av ankebehandlingen innebærer at saken skal fortsette i underinstansen, er utgangspunktet at sakskostnadsavgjørelsen skal utsettes til den senere avgjørelse som avslutter saken, jf. tvisteloven § 20-8 tredje ledd. Dette ble lagt til grunn i HR-2016-899-A avsnitt 76 og HR-2016-2399-A avsnitt 66, som begge gjelder anke over særskilt pådømmelse av foreldelsesspørsmålet. Begrunnelsen for å utsette sakskostnadsavgjørelsen er at en oppdeling av pådømmelsen ikke bør påvirke utfallet av saken, heller ikke når det gjelder sakskostnadene. Sakskostnadsavgjørelsen skal her som ellers bygge på sluttresultatet i saken. Sakskostnadsspørsmålet ved anke over deldom er behandlet av Gjermund Aasbrenn i Lov og Rett 2019 side 436 flg., på side 451–452, som jeg slutter meg til.
- (51) Det finnes riktignok eksempler på at Høyesterett har tilkjent sakskostnader også ved anke over deldom. Eksempler på dette er Rt-2009-1537 avsnitt 54 og HR-2016-1251-A avsnitt 42, som begge gjelder tilfeller hvor lovvalgsspørsmålet ble avgjort særskilt. I motsetning til hva som var situasjonen i HR-2016-899-A og HR-2016-2399-A, tok ikke Høyesterett i disse sakene stilling til ett av flere påstandsgrunnlag. Etter min mening bør imidlertid løsningen være den samme i de to typesituasjonene. Begrunnelsen om at sakskostnadsansvaret i den enkelte saken ikke bør påvirkes av om deler av de materielle spørsmålene i saken er skilt ut til særskilt pådømmelse, gjør seg gjeldende i begge tilfeller. Dette illustreres av at selv om en part skulle få medhold i sitt standpunkt til lovvalgsspørsmålet, er det ikke dermed gitt at parten også får medhold i det samlede utfallet av saken, jf. tvisteloven § 20-2 andre ledd.
- (52) Saken her gir ikke foranledning til å drøfte om det kan tenkes unntak fra utgangspunktet om at spørsmålet om sakskostnader skal utsettes til den senere avgjørelse som avslutter saken.

(53) Jeg stemmer for denne

D O M :

1. Anken forkastes.
2. Avgjørelsen av sakskostnadene utsettes til den senere avgjørelse som avslutter saken.

(54) Dommer **Matheson:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.

(55) Dommer **Noer:** Likeså.

(56) Dommer **Steinsvik:** Likeså.

(57) Dommer **Matningsdal:** Likeså.

(58) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

1. Anken forkastes.
2. Avgjørelsen av sakskostnadene utsettes til den senere avgjørelse som avslutter saken.